

Metsaraiete kontrollid ja rikkumised kaitstavatel loodusobjektidel

Lea Palmre
Keskkonnainspektsiooni
looduskaitseosakonna peainspektor

31.05.2019

2018 metsajärelevalve kontrollid

Metsajärelevalve kontrolle kokku 734, millest:

- Tööplaanalisi 52 % (386)
- Kaebuste kontrolle 29 % (213)
- Järelevalve + järelkontroll 19 % (135)

sh kaitsealadel raienõuete kontrolle kokku 63, millest:

- Tööplaanalisi 40 % (25)
- Kaebuste kontrolle 52 % (33)
- Järelevalve 8 % (5)

Metsajärelevalve kontrollidest seotud raietega kaitsealal 9 %.

2018 metsajärelevalve kontrollid

Kõigi kontrollide tulem

	Kokku	neist LKA
• Vastas nõuetele	82 % / 600	59 % / 37
• Alustatud menetlust	10 % / 71	25 % / 16
• Puudused väheolulised	8 % / 63	16 % / 10

Kaebuste kontrollide tulem

	Kokku	neist LKA
• Vastas nõuetele	63 % / 135	40 % / 13
• Alustatud menetlust	20 % / 43	33 % / 11
• Puudused väheolulised	17 % / 35	27 % / 9

Tööplaan 2019 (raiete kontrollid)

Planeeritud raiete kontrollid arvuliselt kaitsealadel

Metsateatisega kavandatud raietest jääb kahe eelneva aasta keskmisena pindalaliselt kaitsealadele 7 %

Planeeritud metsaraiete kontrolle kokku 437

neist kaitsealadele 88 – 20 %

Lisanduvad kaebuste kontrollid ja järelevalve kaitsealadel

2018 metsaõigusnormide menetlused

Väärteomenetlused

- Kokku 152 (alustatud 2016, 2017 ja 2018)
neist raieid kaitsealadel 20 (13 %)
sh 2018 alustati
Kokku 86 (jõudis lahendini 42)
neist raieid kaitsealadel 13 (15 %)

VTM-le lisaks alustati 2018

- Kriminaalmenetlusi 4
neist raieid kaitsealadel 2
- Haldusmenetlusi 1
neist raieid kaitsealadel 1

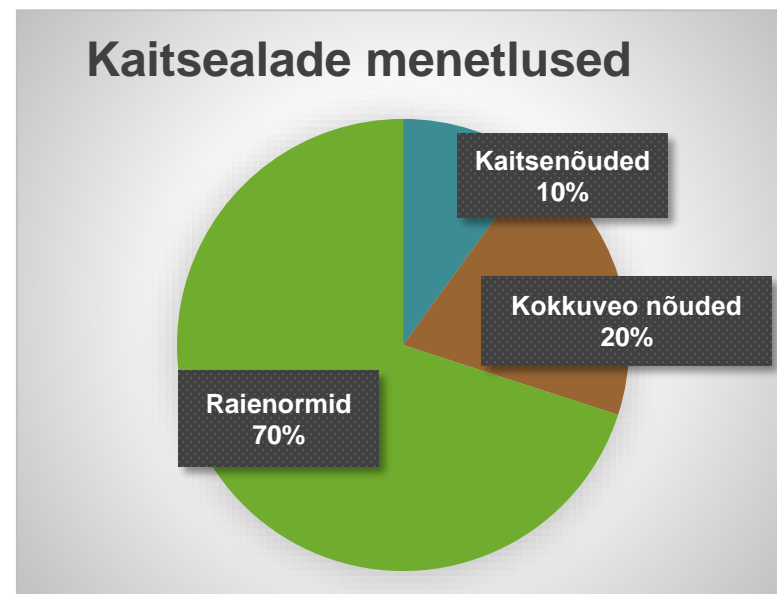
2018 metsaõigusnormide rikkumised

Enamesinenud rikkumised (kokku 152)

- Raieõiguseta raied 28 % (42)
- Raienormide eiramised 23 % (36), millest tulundusmetsas 61 % (22) kaitsealadel 39 % (14)
- Metsateatiseta raieid 16 % (25)

Kaitsealade menetlused (kokku 20)

- Raienormid 70 % (14)
- Kokkuveo nõuded 20 % (4)
- Kaitsenõuded 10 % (2)

2018 menetlused

Raieõiguseta raied:

- Raieõiguse tõendamise/kontrollimise kohustuse eiramised
- SR lubatud raiemahu ületamised
- Raiel eraldiste piiride ületamised
- Üksikupuude raied RMK või erametsast

Raienormide rikkumised:

- Harvendusraiel G lubatud alamäärast madalam
- LR noores puistus
- AR raiejärgne T lubatust madalam
- VE lageraie osa laiem puistu keskmisest kõrgusest
- Säilikpuude maht nõutavast väiksem

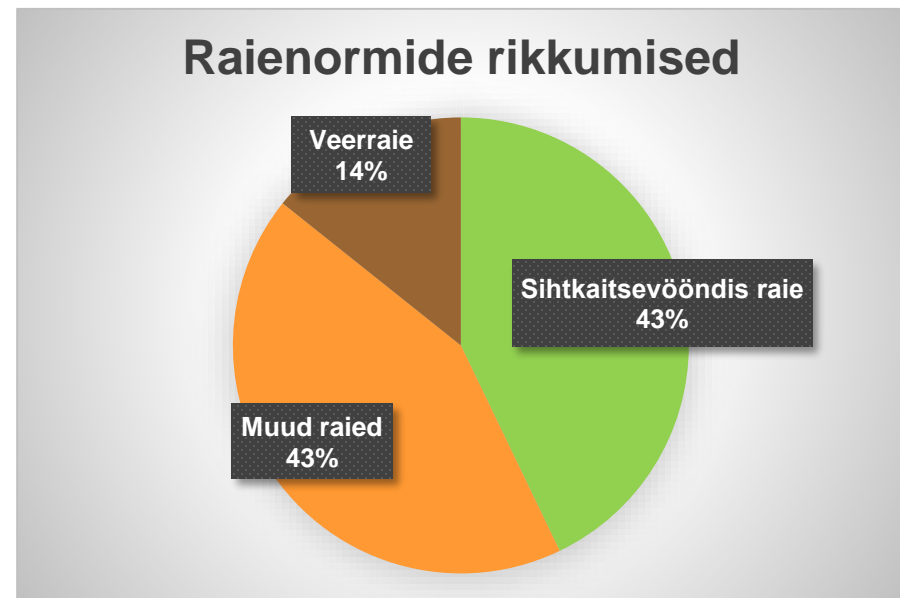
2018 menetlused kaitsealadel

Kokkuveo tingimuste eiramised

- Vedu külmumata pinnasega
- Pinnasekahjustused

Raienormine rikkumised (kokku 14)

- Sihtkaitsevööndis raie 43 % (6)
- Muud raienormid 43 % (6)
- Veerraie 14 % (2)

Kaitsealal pöörata tähelepanu

Metsateatisel toodud tingimused ja soovitused Piirangud raietele LKS-s ja kaitse-eeskirjades

- LKS-st tulenevad VR ja TuR normid ja tingimused on kaitsealadel ning ranna ja kalda piiranguvööndis erinevad metsaseaduse nõuetest
- Kokkuvedu võib olla lubatud ainult külmunud pinnaselt või kuival perioodil ning võib vajada eraldi KeA nõusolekut

Metsateatiste registrikande koondväljatrükil puuduvad I ja II kat liikide isendite kasvukohtade või elupaikadega seotud tingimused (kontrollida eraldise põhiseid registrikandeid)

Raietel pöörata tähelepanu

Harvendusraie

Järgida puistu raiejärgset lubatud G alammäära

Valikraie

Nõutav puistu I rinde raiejärgne G kaitstavatel loodusobjektidel oluliselt suurem tulundusmetsas lubatust.

Kaitsealal pöörata tähelepanu

Turberaie

- Lubatud langi suurus väiksem
- Vajalik säilikpuude arv suurem

AR

- Nõutav raiejärgne T erinev tulundusmetsa normidest
Kui enne raiet $T \geq 65\%$, siis peale 1. järku nõutav $T \geq 50\%$
(tulundusmetsas nõutav $T \geq 30\%$)

VE

- Lubatud LR osa laius = puistu kõrgusega
- LR osa kõrval
hailude või üksikpuudena raiumiseks nõutav elujõulise
järelkasvu olemasolu
lubatud raieala laius = puistu kõrgusega
raiejärgselt nõutav $T \geq 50\%$
- Viimasel raiejärgul nõutav säilikpuude jätmine

Raietel pöörata tähelepanu

Lageraie kaitsealadel

- LR lubatavus kaitsealal
- LR max suurus väiksem tulundusmetsast
- Hinnata LR ja uuenemata ala ühist pindala

Nõuded säilikpuudele

- Nõutav maht suurem tulundusmetsast
- Säilikpuud ei kuulu koristamisele

Raietel pöörata tähelepanu

Sanitaarraie

Eksimused raiemahu hindamisel

- Omanikul kohustus jälgida metsa seisundit
- SR tehakse tulenevalt metsa seisundist

Omanik peab hindama enne teatise esitamist

- SR korras raiumisel kuuluvat mahtu
- Teatise esitama lähtuvalt tuvastatud mahust

Raiuda tohib ainult SR korras raiuda lubatud puid

SR mahu täitumisel peatada raie ja esitada uus metsateatis

Registrisse kandmata olulise metsakahjustuse esinemisel, tuleb esitada kahjustuse metsateatis

Seemne- ja üksikpuude raiumisel säilitada säilikuud

Raietel pöörata tähelepanu

Metsamaterjali kokku- ja väljaveo nõuded

Kas kaitse-eeskirjaga vedu keelatud külmumata pinnaselt?

Kas metsateatisega on seatud kokkuveole eritingimusi?

Pinnase kahjustamine kokku- ja väljaveol

Vältida pinnase kahjustamist lubatust enam

Keelatud kahjustada metsamulda > 30 cm sügavuselt

Raiel lubatud kahjustada pinnast $< 25\%$ langi pindalast, kuid kahjustuse sügavus ei tohi selles osas olla > 30 cm

Keskkonnakahju

LKS kohaselt tekitatakse loodusobjektile kahju, kui:

- Raiutakse keelatud ajal ja kohas
- Tehakse keelatud raieliik
- Eiratakse raieingimusi
- Kahjustatakse ebaseaduslikult pinnast
- Hävitatakse või kahjustatakse liigi isendi püsielupaika

Vabariigi Valitsuse 08.04.2005 määrus nr 69

„Kaitstava loodusobjekti või kaitsmata loomaliigi isendi hävitamise või kahjustamisega ning võõrliigi isendi loodusesse laskmisega tekitatud keskkonnakahju hüvitamise kord ja hüvitamise määrad“

- Reguleeritud keskkonnakahju hüvitamise kord
- Sõnastatud keskkonnakahju tekitamise alused
- Sätestatud konkreetsete hüvitise määrad

Keskkonnakahju

Vabariigi Valitsuse 08.04.2005 määrus nr 69

Püsielupaiga

- Hävitamine (liigi edasine säilimine püsielupaigas võimatu)
- Kahjustamine (liigi soodne seisund püsielupaigas halveneb)

Kaitsealuse taimeliigi isendi

- Hävitamine (isendi kasvujõuetuks muutmine)
- Kahjustamine (isendi osaline eemaldamine kasvukohast)

Püsielupaiga või kaitsealuse liigi isendi kahjustamisel või hävitamisel

- Vastav hüvitise määr kahju määru nr 69

Keskkonnakahju

Vabariigi Valitsuse 08.04.2005 määrus nr 69

Kaitseala või hoiuala kahjustamine on:

- Raiumine keelatud ajal või kohas
- Keelatud raieliik
- Raieingimuste rikkumine
- Pinnase kahjustamine loata või loa nõudeid rikkudes

Kaitsealal või hoiualal puittaimestiku raiel arvestatakse keskkonnale tekitatud kahju MS § 67 alusel

Keskkonnakahju

Metsaseadus § 67

Keskkonnale tekitatakse kahju, kui:

- Ei peeta kinni lubatud G ja T alammäärast
- Ei peeta kinni lubatud raieajast ja -liigist
- Raiutakse keelatud kohas
- Ei peeta kinni uuendusraielangi pindala suurusest
- VE lage ala keskmisest kõrgusest laiem
- Kahjustatakse pinnast

Kahju arvestamise koefitsiendid:

- Kaitseala loodusreservaadis ja sihtkaitsevööndis 5,0
- Kaitstava loodusobjekti piiranguvööndis ja hoiualal 3,0

Aitäh!

Lea Palmre

lea.palmre@kki.ee